

SZEF
KANCELARII SEJMU

Warszawa, dnia 17 grudnia 2010 r.

Panie i Panowie
Posłowie na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Marszałka Sejmu przekazuję uzupełniającą odpowiedź Sekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosława Dudy odnoszącą się do pytania w sprawach bieżących Posłanek Joanny Fabisiak i Ewy Wolak w sprawie *systemu orzekania o stopniu niepełnosprawności oraz systemu dofinansowań przez PFRON dla pracodawców zatrudniających osoby z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności*, przedstawionego podczas 80. posiedzenia Sejmu w dniu 16 grudnia 2010 r.

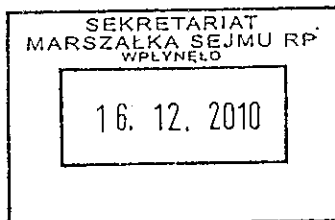
Janusz Onyszkiewicz

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 15 .12.2010 r.

BON-VII-0700-4-12-JL/10

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Grzegorz Schetyna

W odpowiedzi na pytania Pani Poseł RP - Joanny Fabisiak, w sprawach bieżących dotyczących systemu orzekania o stopniu niepełnosprawności oraz systemu dofinansowań przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla pracodawców zatrudniających osoby z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień na następujące pytania zadane przez Panią Poseł.

Pytanie 1.

W jakiej wysokości PFRON dofinansowywał pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne z podziałem na stopnie niepełnosprawności w roku 2009 i 2010 ?

Odpowiedź.

- W roku 2009 wypłacono pracodawcom 2.515.289.819 zł w formie dofinansowań do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, w tym: 137.878.619 zł do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, 1.327.016.385 zł. do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz 1.050.394.814 zł. do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.
- W roku 2010 (do końca listopada) wypłacono pracodawcom 2.456.130.944 zł. w formie dofinansowań do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, w tym: 139.356.226 zł. do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, 1.382.537.147 zł. do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz 934.237.569 zł. do wynagrodzeń pracowników zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Pytanie 2.

Jaka część budżetu przekazywana jest dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne z lekkim stopniem niepełnosprawności ?

Odpowiedź

Pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne z lekkim stopniem niepełnosprawności wypłacono w :

- 1) 2009 r. – 1.050.394.814 zł., co stanowi 41,76% ogólnej kwoty wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych,

2) 2010 r. (do końca listopada) – 934.237.569 zł., co stanowi 38,04% ogólnej kwoty wypłaconego dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych.

Pytanie 3.

Czy system orzekania o niepełnosprawności w Polsce opiera się na standaryzowanych i mierzalnych [procedurach opartych na Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) ? Czy orzeczenie odpowiada na pytanie, czy i w jakim stopniu uszczerbek na zdrowiu utrudnia lub ogranicza wykonywanie pracy osobie z orzeczeniem ?

Odpowiedź.

Odpowiadając na to pytanie pragnę podkreślić, że *Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)* Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) nie jest klasyfikacją powszechnie obowiązującą, bowiem od kilku lat trwają prace nad jej implementacją. Do chwili obecnej brak jest również oficjalnego tłumaczenia na język polski przedmiotowej klasyfikacji.

Odnosząc się do polskiego systemu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (systemu pozarentowego), informuję, że w tym systemie już w znacznym zakresie funkcjonuje biopsychospołeczny model niepełnosprawności, oparty o koncepcję i założenia Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Orzecznictwo o stopniu niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka. Przyjęte zasady orzekania oznaczają, iż orzekanie o stopniu niepełnosprawności ma charakter kompleksowy (łączy zatem element zatrudnieniowy z elementem świadczeniowym). Wystąpienie tylko jednego z elementów np. naruszenia sprawności organizmu (potocznie utożsamianego z chorobą), nie musi zatem oznaczać, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. Natomiast intensywność tego czynnika nie wpływa bezpośrednio na ustaloną niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, jeżeli w następstwie jego występowania nie dochodzi do istotnych ograniczeń w sferze społecznej lub zawodowej.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności nie jest więc oceną stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym – będących następstwem naruszenia sprawności organizmu. W konsekwencji więc skład orzekający o stopniu niepełnosprawności rozpatruje osobę jako nierozzerwalną całość bio-psycho-społeczną, jako dynamiczną strukturę dysponującą skomplikowanym systemem zasobów osobistych i zewnętrznych, pozostającą zawsze w interakcji ze środowiskiem. Nie można bowiem rozpatrywać sfery zdrowia (fizycznego i psychicznego) oraz funkcjonalności człowieka w oderwaniu od kontekstu społecznego czy środowiskowego. Dlatego też orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane osobie w wieku aktywności zawodowej definicyjnie wymaga odpowiedzi na pytanie o związek uszczerbku na zdrowiu ze zdolnością do zatrudnienia.

Pytanie 4.

Czy i w jaki sposób w krajach europejskich państwo dofinansowuje pracodawców zatrudniających osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności ?

Odpowiedź.

W krajach europejskich nie zawsze jest określany lekki stopień niepełnosprawności, ale określa się procentowy uszczerbek na zdrowiu. Dotyczy to takich krajów jak Francja, Grecja, Niemcy czy Hiszpania. Drugim kryterium decydującym o uzyskaniu wsparcia finansowego jest ograniczona zdolność do osiągnięcia wynagrodzeń/dochodów.

Orzekanie o lekkim stopniu niepełnosprawności jest specyfiką orzecznictwa polskiego.

Większość krajów wspiera osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, gdyż osoby te wymagają większego wsparcia.

Pragnę nadmienić, że problematyka orzekania o niepełnosprawności jest przedmiotem rozważań w Komisji Europejskiej. We wrześniu 2007 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny opracował opinię rozpoznawczą pt. „Ujednoczenie wskaźników dotyczących niepełnosprawności jako instrumentu monitorowania strategii europejskich”, w której stwierdzono m.in., że „definicja niepełnosprawności różni się w poszczególnych państwach” oraz „osoby niepełnosprawne stanowią niejednorodną grupę i trudno jest określić kryteria oceny”. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny zwrócił się, w tym dokumencie, do państw członkowskich o przeprowadzanie regularnych badań ankietowych dotyczących osób niepełnosprawnych i ujednoczenie wskaźników statystycznych oraz – co jest istotne – o poszukiwanie definicji niepełnosprawności na szczeblu międzynarodowym.

Z szacunkiem

z up.

MINISTER

Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU